

AZ EGYSÉGES DOKUMENTUM KITÖLTÉSE: A KAPCSOLAT (ok-okozati összefüggés)

BEVEZETÉS

Nagyon fontos, hogy az egységes dokumentum alapos és következetes módon elmagyarázza, miként teljesülnek az ok-okozati összefüggésre vonatkozó követelmények.

A termék minősége, hírneve vagy egyéb jellemzői és a földrajzi származása közötti kapcsolat leírása jelenti a Bizottság számára a fő indoklást, amikor határoz egy adott elnevezés bejegyzéséről. A „Kapcsolat a földrajzi területtel” az egységes dokumentum legfontosabb része: lényegében ez indokolja az elnevezéshez kapcsolódó szellemi tulajdon-jog létrehozását. E rovatból ki kell derülnie, hogy az elnevezés nem csupán a származásra utaló körülbelüli megjelölés, hanem egy olyan termék neve, amely a földrajzi területtel szerves kapcsolatban áll.

LOGIKAI FELEPÍTÉS

A kapcsolat leírásának megvan a maga logikus felépítése:

1. Egyértelműen jelölje meg a kapcsolat alapját: *„egy adott termék hírneve a területnek tulajdonítható”,* vagy *„a termék tulajdonságai földrajzi eredetének tulajdoníthatók, vagy a környezeti tényezőknek, vagy a know-how-nak és az emberi tényezőknek köszönhetően”.* Csak a releváns tényezőkre vonatkozó információkat tüntesse fel. Egyetlen indoklási alap is elegendő. Sokkal jobb egyetlen, jól megalapozott érvet feltüntetni, mint minden egyes tényezőhöz ködös, nem meggyőző információkat megadni.
2. A kapcsolat alapjának meghatározását követően írja le a földrajzi területet, mégpedig az esettől függően:
 - a. a földrajzi területre jellemző azon természeti tényezőket (talaj- és éghajlati viszonyok, domborzat, éghajlat, talaj, csapadék, fekvés, tengerszint feletti magasság) és/vagy

emberi tényezőket (a helyhez kötődő szaktudás), amelyek hatással vannak a termék egyedi jellegére, illetve amelyek a terméknek az egyedi jellegét adják. A szaktudás (know-how) legyen konkrét, egyedi készség: a termelés általános képessége önmagában nem elegendő.
 - b. A hírnéven alapuló földrajzi jelzés esetében ismertesse azon földrajzi (természeti és emberi) tényezőket, amelyek ma, a termék jelenlegi hírneve szempontjából lényegesek, valamint – ha relevánsak – azokat a történeti adatokat, amelyek a hírnevet megalapozzák.
3. Határozza meg és írja le a termék azon jellemzőit, amelyek a hasonló termékekhez képest a termék egyedi jellegét adják. Általános minőségi jegyek helyett objektív termékjellemzőket kell megadni, melyek alapján a termék megkülönböztethető. A hírnéven alapuló földrajzi jelzés esetében megfelelő információk és pontos adatok segítségével határozza meg és ismertesse a termék hírnevét. Soroljon fel múltbeli és

aktuális konkrét példákat az elnevezés tényleges használatára; lehetőség szerint a termék forgalmazásával kapcsolatban használt elnevezésekből merítve.

4. Mutassa be, hogy a földrajzi terület jellemzői (természeti és/vagy emberi tényezők) miként alapozzák meg a termék egyedi, meghatározott jellemzőit, illetve hogyan vannak hatással azokra. A hírnéven alapuló földrajzi jelzés esetében szemléltetni kell, hogy a termék hírneve kapcsolódik a nyilvántartásba vételre benyújtott elnevezéshez, és az a földrajzi területnek tulajdonítható. A hírnév alátámasztására hivatkozzon díjakra, könyv- vagy szaksajtóbeli megjelenésre, kiadványokban szereplő említésekre.

Egyetlen formai követelmény van, amelyet teljesíteni kell: *az egységes dokumentumban szerepelnie kell, hogy mely tényezőkön, illetve tényezőikön alapul a kapcsolat.* Az egységes dokumentum 10. rovatának egy olyan mondattal kell kezdődnie, amely egyértelműen kimondja, hogy a kapcsolat egy adott minőségen, jellemzőn vagy hírnéven, illetve ezek közül többen alapszik. A 10. rovatban szereplő indoklásnak pedig összhangban kell állnia ezzel az állítással.

FONTOSSÁGI SORREND AZ INFORMÁCIÓK KÖZÖTT

A tapasztalatok azt mutatják, hogy az egységes dokumentum „Kapcsolat a földrajzi területtel” rováta néha lényegtelen vagy csak részben lényeges információkat tartalmaz. Ezenkívül gyakran változtatni kell az információk sorrendjén.

- **Lényeges információk egy adott minőségen alapuló földrajzi jelzés esetében:** a jellegzetes minőség vagy sajátos jellemzők, valamint annak leírása, hogy ezek miként eredeztethetők a terület természeti és emberi tényezőiből.

Példa: *A „Homokháti Őszibarack pálinka” kapcsolata a földrajzi területtel a termék minőségén alapul. A magas napsütéses órák száma lehetővé teszi az Őszibarack beérését, a nagy napi hőingadozás következtében az Őszibarack édessé, zamatossá válik. A homokos, csillámos talajnak köszönhetően könnyed és citrusosan friss lesz az Őszibarack, a nyomelemekben gazdag csillámtartalom pedig magas szárazanyagtartalmat eredményez az Őszibarackban. Mindezek hozzájárulnak a Homokhátságon termelt Őszibarack magas beltartalmi értékeihez, íz- és aromagazdagságához, selymes lecsengéséhez. Az alkalmazott kisüsti lepárlási technológiának köszönhetően az érett Őszibarackból származó aromák karakteresen jelennek meg a „Homokháti Őszibarack pálinkában”: ízében telt, karakteres, könnyed fanyarságú, ugyanakkor illatában visszafogott parfümösség, diszkrét illat jellemzi a pálinkát. A Homokhátságról származó Őszibarack gazdag aromaanyagainak és a lepárlási technológiának köszönhetően a „Homokháti Őszibarack pálinkának” magas az illóanyagtartalma, karakteres, közepesen testes az ízvilága. A gazdag aromaanyagoknak köszönhetően lecsengése hosszú, ugyanakkor selymes.*

- **Lényeges információk hírnéven alapuló földrajzi jelzés esetében:** a nyilvántartásba vételre benyújtott elnevezéssel forgalmazott termék hírnevének leírása azon elemek feltüntetésével, amelyek alapján a területtel összefüggésben igazolható ez a hírnév.

Példa: *A „Grappa della Valle d’Aosta” / „Grappa de la Vallée d’Aoste” hírneve a kisüzemi grappagyártás régi hagyományában gyökerezik. A grappa Valle d’Aosta területén történő előállításáról szóló első történelmi dokumentumok 1843-as keltezésűek, amikor is egy Arthur Thomas nevű angol utazó említést tesz arról, hogy Valle d’Aostában grappát készítenek. (P. Malvezzi, 1972, „Viaggiatori inglesi in Valle d’Aosta”). Számos későbbi történelmi forrás dokumentálja a szőlőtörköly lepárlását a régióban, amelyet eleinte főként*

kisüzemi bortermelői csoportok végeztek, később mindinkább az ebben az időszakban létrehozott helyi lepárlóüzemekre bízta. Ebben az összefüggésben meg kell említeni a mezőgazdasági osztály állapotára vonatkozó 1878-as mezőgazdasági felmérést (P. Careggio, 2004. „L'inchiesta agraria sulle condizioni della classe agricola. 1885.” Ed. Le Château), egy 1887-es kéziratot Valle d'Aosta mezőgazdaságáról (L. Argentier, 2004. „Leçons sur l'agriculture valdôtaine.” Ed. Le Château), a „Vini e distillati della Valle D'Aosta” című könyvben (Vola e Sanguinetti, 1971, ed. Musumeci) szereplő, átfogó történeti beszámolót, végül pedig a valle d'aostai bortermelőkkel készített interjúgyűjteményt („Vini, vigneti e vigneroni della Valle D'Aosta”. P. Cossavella, 2012, Tipografia Valdostana).

- **Csak részben lényeges információk:** a kapcsolat igazolása szempontjából közvetlen módon nem hasznos információ, amely azonban illeszkedik a földrajzi árujelzők „szellemiségéhez”, összefoglalva a „termékek, amelyeknek történetük van” mottóhoz. Példák: 1) A termék hírnevének leírása (kizárólag egy adott minőségen alapuló földrajzi jelzés esetében). 2) Hivatkozás objektív történeti adatokra (az összes földrajzi jelzés esetében).

Az olyan földrajzi jelzés esetében, amelynél a kapcsolat egy adott minőségen vagy a termék tulajdonságain alapul, a hírnév leírása és a történeti adatokra való hivatkozás ugyan nem lényeges, de a háttér felvázolásával hozzájárul a termék történetének jobb megértéséhez. A hírneven alapuló földrajzi jelzés esetében a történeti hivatkozás önmagában nem lényeges, ugyanakkor segít a hírnévhez kapcsolódó háttér ismertetésében. Ezek az információk ezért mind maradhatnak, de összefoglalva és a lényeges információk után kell következniük.

- **Lényegtelen információk:** a nem megkülönböztető jellegű minőségi jellemzők és tulajdonságok, a földrajzi területet leíró olyan elemek, amelyek nincsenek hatással a földrajzi jelzés jellemzőire (konkrétan a hírneven alapuló kapcsolat esetében a terület leírása szigorúan a hírnév szempontjából lényeges elemekre korlátozódhat), az előállítás módjával kapcsolatos olyan információk, amelyeknek a kapcsolat szempontjából egyáltalán nincsen hatásuk, hasonló termékekre való hivatkozás (például: „a terület a gyümölcsstermesztéshez kiváló adottságokkal rendelkezik”), általános jellegű és szubjektív értékelő megállapítások (például: „a termék egyedülálló íze”).

Az ilyen információk vagy megállapítások kerülendők.

ÖSSZEGZÉS

A kapcsolat indoklása során az információkat a leglényegesebbtől a legkevésbé fontos felé haladva kell feltüntetni. Ajánlatos rögtön az elején kiemelni a földrajzi jelzés bejegyzésének indoklása szempontjából elengedhetetlen adatokat. Ezeket követhetik tömörebb formában az inkább „leíró” jellegű információk.